

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE

[C – 2019/30663]

24 JUIN 2019. — Circulaire 131/6 relative à l'indexation des montants pouvant être imputés par les personnes requises par les autorités judiciaires afin de prêter un service générant des frais de justice en matière pénale

Le ministre de la Justice,

Au Premier Président de la Cour de Cassation,

Au Procureur général près la Cour de cassation,

Aux Premiers Presidents des cours d'appel,

Aux Premiers Presidents des cours du travail, Aux Procureurs généraux près les cours d'appel, Au Procureur fédéral,

À l'attention des magistrats chefs de corps, des greffiers en chef et secrétaires en chef, les greffiers et les secrétaires de parquet.

La présente circulaire vise à communiquer les montants indexés des indemnités auxquelles ont droit les prestataires de services réquisitionnés par les autorités judiciaires.

Par la circulaire ministérielle n° 131-5 du 25 septembre 2018, les indemnités prévues dans le cadre des frais de justice ont été indexées pour la dernière fois.

La présente circulaire ne contient pas de dispositions comportant de nouvelles initiatives et elle est acceptable dans une période d'affaires courantes parce qu'il ne s'agit que de l'exécution d'une obligation légale existante depuis longtemps.

L'indexation des montants payés pour les divers types de frais de justice trouve ses origines dans l'article 148 de l'AR du 28 décembre 1950, le Règlement général sur les frais de justice en matière répressive.

Ici, les montants des divers tarifs sont multipliés par la moyenne de l'indice de santé de septembre 2018 à décembre 2018 ((108,45+108,48+108,26+107,52):4)= 108,18 et divisée par celle de la moyenne des indices de santé de septembre à décembre 2017 ((106,15+105,85+105,84+105,51):4)= 105,84 et le coefficient obtenu est de 1,0221, c'est-à-dire une augmentation de 2,21%.

Cette indexation produit ses effets à partir du 1er janvier 2019 parce que l'art. 149 du Règlement général le stipule ainsi.

Les prestations qui ont déjà été payées en 2019 donnent donc droit à un montant supplémentaire. Il est demandé par moyen d'un seul état de frais supplémentaire, mentionnant tous les suppléments avec chaque fois la référence de l'état de frais déjà payé. Cet état de frais supplémentaire ne doit pas être taxé parce que suite à l'indexation, les montants sont déterminés par la loi. Il peut être introduit auprès d'un des greffes qui a reçu un des états de frais originels.

Pour de plus amples informations concernant le contenu et l'application de la présente circulaire, vous pouvez contacter le secrétariat du service des frais de justice, de préférence par mail (secret.FraisJustice.Gerechtskosten@just.fgov.be) ou au numéro 02-552 25 13. Le secrétariat transmettra votre demande aux personnes compétentes.

La présente circulaire est d'application immédiate aux réquisitions introduites à partir du jour de la publication de la présente circulaire au *Moniteur belge*.

Je vous prie d'agréer, Madame, Monsieur, l'expression de ma considération distinguée.

Le ministre,
K. GEENS

FEDERALE OVERHEIDSSTIJL JUSTITIE

[C – 2019/30663]

24 JUNI 2019. — Omzendbrief 131/6 over de indexering van de bedragen die mogen worden aangerekend door de personen die door de gerechtelijke overheden worden gevorderd voor het uitvoeren van een opdracht in een dienstverlenende rol die gerechtskosten in strafzaken genereert

geldig vanaf 15.07.2019

De minister van Justitie,

Aan de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie,

de Procureur-generaal bij het Hof van Cassatie,

de eeste voorzitters van de hoven van beroep,

de eerste voorzitters van de arbeidshoven, de procureurs-generaal bij de hoven van beroep, de federale procureur

Ter attentie van de magistraten-korpschefs, de hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen, de griffiers en de secretarissen bij de parketten.

Deze omzendbrief strekt ertoe de geïndexeerde bedragen van de vergoedingen waarop de prestatieverleners die opdrachten uitvoeren voor de gerechtelijke overheden, recht hebben, bekend te maken.

Bij ministeriële omzendbrief nr. 131-5 van 25 september 2018 werden de vergoedingen waarin is voorzien in het kader van de gerechtskosten in strafzaken voor het laatst geïndexeerd.

Deze omzendbrief bevat geen bepalingen die nieuwe initiatieven inhouden en is toegelaten in een periode van lopende zaken omdat het slechts gaat om de uitvoering van een reeds lang bestaande wettelijke verplichting.

Het indexeren van de bedragen die worden betaald voor de diverse soorten gerechtskosten, vindt zijn oorsprong in art. 148 van het KB van 28 december 1950, het Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

Hier worden de bedragen van de diverse tarieven vermenigvuldigd met de gemiddelde gezondheidsindex van september 2018 tot en met december 2018 ((108,45+108,48+108,26+107,52):4)= 108,18 en gedeeld door deze van september tot en met december 2017 ((106,15+105,85+105,84+105,51):4)= 105,84 en is de aldus verkregen coëfficiënt 1,0221, dit is een verhoging met 2,21%.

Deze indexering werkt terug tot 1 januari 2019 aangezien dit wordt voorgeschreven door art. 149 van het Algemeen Reglement.

De prestaties die reeds werden betaald in 2019 geven dus recht op een supplementair bedrag. Dat wordt gevraagd door middel van één enkele aanvullende kostenstaat die alle supplementen vermeldt met telkens de referentie van de reeds betaalde kostenstaat. Deze aanvullende kostenstaat hoeft niet te worden getaxeerd omdat door de indexering de bedragen door de wet worden bepaald. Hij mag worden ingediend bij een van de griffies die een van de oorspronkelijke kostenstaten heeft ontvangen.

Voor meer informatie met betrekking tot de inhoud en toepassing van onderstaande omzendbrief contacteert u best het secretariaat van de dienst gerechtskosten (secret.FraisJustice.Gerechtskosten@just.fgov.be) via het telefoonnummer 02-552 25 13. Dat zal uw verzoek aan de bevoegde personen bezorgen.

Deze omzendbrief is onmiddellijk van toepassing op de vorderingen ingediend vanaf de dag van publicatie van deze omzendbrief in het *Belgisch Staatsblad*. **[tz. vanaf 15.07.2019]**

Met de meeste hoogachting,

De Minister,
K. GEENS

Frais de justice en matière pénale. Annexe à la circulaire ministérielle 131/6.	Gerechtskosten in strafzaken. Bijlage van ministeriële omzendbrief 131/6.
	Tari(e)f 2019
Indemnité de déplacement (par km)	0,5516 Kilometervergoeding (per km)
SECTION I. - EXPERTS	AFDELING I. - DESKUNDIGEN
CHAPITRE Ier. - EXPERTISES MÉDICALES	HOOFDSTUK I. - MEDISCHE EXPERTISES
SECTION Ire. - EXAMEN DES CADAVRES	AFDELING I. - ONDERZOEK VAN LIJKEN
A. Il est alloué :	A. Er wordt toegekend:
1° pour l'examen externe d'un foetus ou d'un cadavre	78,43 1° voor het uitwendig onderzoek van een foetus of van een lijk
2° pour l'examen externe d'un foetus ou d'un cadavre si l'examen a lieu plus de deux jours après la mort	161,65 2° voor het uitwendig onderzoek van een foetus of van een lijk, wanneer het onderzoek plaats heeft meer dan twee dagen na het overlijden
3° pour l'autopsie d'un cadavre, y compris l'examen externe effectué au moment de l'autopsie, les prélèvements divers pour examens microscopiques, toxicologiques, etc., et la fermeture du corps, par expert	479,73 3° voor de lijkshouwing, met inbegrip van het uitwendig onderzoek van het lijk uitgevoerd op het ogenblik van de lijkshouwing, de diverse prelevenementen voor microscopische, toxicologische en andere onderzoeken, en het sluiten van het lichaam, per deskundige
4° si l'autopsie du cadavre est prescrite plus de deux jours après celui du décès	632,74 4° wanneer de lijkshouwing voorgeschreven wordt meer dan twee dagen na het overlijden
5° pour les prélèvements de sang, d'urine ou autres substances, effectués en-dehors d'une autopsie, par nature du prélèvement	23,45 5° voor het afzonderen van bloed, van urine of andere substanties verricht buiten het kader van de lijkshouwing, per aard van afname
6° pour l'utilisation d'une vénule fournie par l'expert	8,96 6° voor het gebruik van een door de deskundige zelf verstrekte venule
7° pour l'autopsie d'un foetus de moins de six mois, y compris l'examen externe	155,81 7° voor de lijkshouwing van een foetus van minder dan zes maanden met inbegrip van het uitwendig onderzoek
B. Il est alloué, pour les examens spéciaux dans le cadre d'une autopsie, pour la préparation et la dissection détaillée de pièces anatomiques : 1° cœur : coronarographie (N400)	B. Er wordt toegekend, voor de speciale onderzoeken verricht in het kader van een lijkshouwing, voor de voorbereiding en de gedetailleerde dissectie van anatomische stukken :
Dissection détaillée	314,43 1° hart : coronarografie (N400)
2° tête: congélation	117,60 gedetailleerde dissectie
Dissection détaillée	70,48 2° hoofd : invriezing
3° cerveau : formolisation	117,60 gedetailleerde dissectie
Dissection détaillée	70,48 3° hersenen : formolisatie
4° dissection sur amplification de brillance	117,60 gedetailleerde dissectie
5° autres organes : la dissection détaillée doit être justifiée dans le rapport médico-légal :	117,60 4° dissectie onder een versterkingsscherm 5° andere organen : de gedetailleerde dissectie dient verantwoord te worden in het gerechtelijk geneeskundig verslag

C. Lorsque l'expert se rend sur place pour procéder à un examen externe ou à une autopsie et que, indépendamment de sa volonté, il n'a pu procéder à ce devoir, il est alloué :

SECTION II. - EXAMENS DES MALADES ET DES BLESSES

Il est alloué :

1° pour un examen corporel

2° pour un examen clinique avec anamnèse sommaire

3° pour une expertise comprenant une étude clinique du cas et l'examen des dossiers médicaux

4° pour une expertise plus approfondie, comprenant par exemple la détermination de l'incapacité de travail, le mémoire sera établi en conscience, selon les taux horaires prévus au chapitre X.

B. Il est alloué : 1° au médecin qui s'est rendu sur place pour procéder à une mission et qui, indépendamment de sa volonté, n'a pu procéder à ce devoir

2° au médecin qui n'a pu effectuer sa mission, la personne à examiner ne s'étant pas rendue à sa convocation

SECTION III. - CONSTAT DE L'ETAT D'IVRESSE

Pour un examen clinique avec ou sans ponction veineuse, il est alloué

SECTION IV. - EXAMENS DE LABORATOIRE

A. Il est alloué :

1° pour le prélèvement de sang ou d'urine sur une personne vivante

2° pour l'utilisation d'une vénule fournie par l'expert

3° pour l'examen descriptif des pièces à conviction autres que les viscères :

* pour le premier objet

* pour chacun des objets suivants

B. Il est alloué, pour les recherches spéciales suivantes : 1° analyse histologique avec description des lésions

2° recherche microscopique des spermatozoïdes

C. Wanneer de deskundige zich ter plaatse begeeft om tot een uitwendige schouwing of tot een lijkenschouwing over te gaan en deze taak door een omstandigheid onafhankelijk van zijn wil niet kan vervullen, wordt hem toegekend:

AFDELING II. - ONDERZOEKEN VAN ZIEKEN EN GEWONDEN

A. Er wordt toegekend :

39,15 1° voor een lichamelijk onderzoek

76,12 2° voor een klinisch onderzoek met summiere anamnese

395,12 3° voor een deskundig onderzoek, bestaande uit een klinische studie en het onderzoek van de medische dossiers

4° voor een meer diepgaand onderzoek, bestaande onder meer uit de schatting van de graad van werkongeschiktheid, zal de kostenstaat opgemaakt worden naar geweten, overeenkomstig de uurlonen voorzien in hoofdstuk X.

B. Er wordt toegekend : 1° aan de dokter die zich voor het verrichten van een opdracht ter plaatse heeft begeven en hij de taak, door een omstandigheid onafhankelijk van zijn wil, niet heeft kunnen vervullen

2° aan de dokter die zijn opdracht niet heeft kunnen uitvoeren, omdat de te onderzoeken persoon geen gevolg heeft gegeven aan zijn oproeping

17,58

AFDELING III. -VASTSTELLING VAN DE STAAT VAN DRONKENSCHAP

Er wordt toegekend voor een klinisch onderzoek, met of zonder aderpunctie

29,30

AFDELING IV. - LABORATORIUMONDERZOEKEN

A. Er wordt toegekend :

16,19 1° voor het afnemen van bloed of urine op een levend persoon

8,96 2° voor het gebruik van een door de deskundige zelf verstrekte venule

42,27 3° voor het beschrijvend onderzoek van de overtuigingsstukken andere dan ingewanden : * voor het eerste voorwerp

10,48 * voor ieder der volgende voorwerpen

143,93 **B.** Er wordt toegekend voor de volgende bijzondere onderzoeken : 1° histologisch onderzoek met beschrijving der letsel

143,93 2° microscopische opsporing van spermatozoïden

3° détermination de la nature des taches non constituées par du sang ou du sperme		143,93 3° vaststelling van de aard van vlekken andere dan bloed- en spermavlekken
4° examens microscopiques divers ne figurant pas dans les trois recherches précédentes		143,93 4° diverse microscopische onderzoeken die niet onder de drie vorige onderzoeken voorkomen
Si pour établir les conclusions, plusieurs objets, échantillons ou organes doivent être soumis à un examen de la même nature, les honoraires prévus sub 1° à 4° sont fixés comme suit :		Indien voor de gevolgtrekkingen verscheidene voorwerpen, monsters of organen aan een gelijksoortig onderzoek moeten onderworpen worden, zijn de honoraria sub 1° tot 4° vastgesteld als volgt :
Pour l'examen de la deuxième pièce	120,01	voor het onderzoek van het tweede stuk
De la troisième pièce	95,89	van het derde stuk
De chacune des pièces suivantes	71,91	en voor elk volgend stuk
C. Il est alloué, pour les recherches spéciales, quel que soit le nombre d'objets, échantillons ou organes :		C. Er wordt toegekend voor de bijzondere onderzoeken, ongeacht het aantal voorwerpen, monsters of organen :
1° pour les colorations supplémentaires et/ou recherches histochimiques complémentaires, par nature de recherche	143,93	1° voor de aanvullende kleuringen en/of bijkomende histo-chemische navorsingen, volgens de aard ervan
2° pour les recherches histologiques par congélation	143,93	2° voor de histologische onderzoeken door bevriezing
3° pour les recherches histologiques par immunohistochimie,		3° voor de histo-chemische onderzoeken door immuno-histo-chemie
Par recherche	67,76	per opzoeking
Avec un maximum de	168,72	met een maximum van
SECTION V. - EXAMENS MENTAUX		AFDELING V. - GEESTESONDERZOEKEN
Il est alloué :		Er wordt toegekend :
A. Pour les expertises psychologiques :		A. Voor de psychologische onderzoeken :
1° pour l'examen d'une personne comprenant l'étude du dossier, l'examen mental sommaire et un rapport succinct	129,49	1° voor het onderzoek van een persoon met studie van het dossier, summier geestesonderzoek en bondig verslag
2° pour l'examen d'une personne, comprenant l'étude du dossier répressif, l'enquête sur l'hérédité et les antécédents sociaux et médicaux, l'examen somatique y compris l'examen neurologique et mental approfondi, la rédaction d'un rapport détaillé avec description, discussion et résumé du cas	400,43	2° voor het onderzoek van een persoon met studie van het strafdossier, het onderzoek naar de erfelijkheid en de sociale en medische antecedenten, het somatisch onderzoek, daarin begrepen de grondige neurologische en geestesonderzoeken, het opstellen van een uitvoerig verslag met beschrijving, bespreking en samenvatting van het geval
3° si le médecin a procédé à un examen psychologique avec batterie complète de tests	162,78	3° Wanneer de geneesheer een psychologisch onderzoek heeft verricht met volledige reeks testen
4° pour la prise et la lecture d'un électroencéphalogramme avec rapport	164,83	4° voor het nemen en het lezen van een electro-encefalogram met verslag
B1. Pour les devoirs accomplis en vertu de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux		B1. Voor prestaties geleverd krachtens de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke

1° pour l'assistance au malade lors de la visite du juge de paix ou du tribunal ainsi qu'à l'audience (article 7, § 3 et autres articles rendant cette disposition applicable)	1° voor het bijstaan van de zieke tijdens het bezoek van de vrederechter of de rechter, evenals tijdens de terechting (deze bepaling kan worden toegepast op grond van artikel 7, § 3 en van andere artikelen)
2° pour le rapport écrit sur l'état mental du malade (article 7, § 3 et autres articles rendant cette disposition applicable)	2° voor het schriftelijk verslag betreffende de geestestoestand van de zieke (deze bepaling kan worden toegepast op grond van artikel 7, § 3 en van andere artikelen)
3° pour le rapport écrit détaillé sur l'état mental du malade, comprenant une enquête sur l'hérédité et les antécédents médicaux et sociaux ainsi que l'examen somatique, neurologique et mental, pour autant qu'ils soient effectués personnellement par le médecin désigné (article 7, § 3 et autres articles rendant cette disposition applicable)	3° voor het uitvoerig schriftelijk verslag betreffende de geestestoestand van de zieke, dat de resultaten bevat van het onderzoek naar de erfelijkhed en naar de medische en sociale antecedenten, van het somatisch en neurologisch onderzoek en van het onderzoek naar de geestestoestand van betrokken, voor zover die onderzoeken door de aangewezen geneesheer persoonlijk zijn verricht (deze bepaling kan worden toegepast op grond van artikel 7, § 3 en andere artikelen)
4° pour le médecin légiste requis pour donner son avis écrit au Procureur du Roi sur l'état mental d'un malade en application de la loi du 26 juin 1990 (article 9, § 2)	4° aan de wetsdokter die door de Procureur des Konings werd gevorderd om, in het kader van de wet van 26 juni 1990 (artikel 9, § 2), schriftelijk advies te geven over de geestestoestand van een zieke
B.2 Pour des prestations livrées conformément à la loi du 5 mai 2014 relative à l'internement	B.2 Voor prestaties geleverd krachtens de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering
Les tarifs INAMI comme ils sont indexés et publiés annuellement par l'INAMI	De toegepaste RIZIV-tarieven zoals ze jaarlijks worden geïndexeerd en gepubliceerd door het RIZIV
C. Pour des expertises effectuées par des psychologues	C. Voor de expertises verricht door psychologen
1° pour une analyse de crédibilité (même des dessins), et/ou participation à l'audition et rédaction d'un rapport, il est octroyé un forfait de	1° wanneer een geloofwaardigheidsonderzoek werd gedaan (zelfs met tekeningen), of met deelname aan het verhoor en opstelling van een verslag wordt een forfaitaire vergoeding van toegekend
2° pour l'examen d'une personne par un psychologue, comprenant l'étude du dossier répressif, les divers examens adéquats et une batterie complète de tests, avec rédaction d'un rapport détaillé, description et discussion	2° voor het onderzoek van een persoon door een psycholoog, het onderzoek bestaande uit de bestudering van het strafdossier, de diverse gepaste onderzoeken en een volledige reeks testen, met opstelling van een uitvoerig verslag, beschrijving en bespreking
D. Pour des auditions sous hypnose :	D. Voor het verhoor onder hypnose :
Pour un entretien sous hypnose comprenant : entretien avec la police, étude du dossier répressif, séance d'hypnose, rédaction d'un rapport détaillé, description et discussion, éventuellement la transcription de l'entretien vidéo, il est alloué un forfait de	Voor een gesprek onder hypnose bestaande uit : onderhoud met de politie, studie van het strafdossier, zitting onder hypnose, opstelling van een uitvoerig verslag, beschrijving en bespreking en het eventueel beluisteren van het videoverhoor, wordt een forfaitair bedrag toegekend van

E. Divers	E. Diversen
Il est alloué : 1° au psychiatre, pédopsychiatre ou au psychologue qui s'est rendu sur place pour procéder à une mission et que, indépendamment de sa volonté, il n'a pu procéder à ce devoir	Er wordt toegekend : 1° aan de psychiater, de kinderpsychiater of de psycholoog die zich voor het verrichten van een opdracht ter plaatse heeft begeven en hij de taak, door een omstandigheid onafhankelijk van zijn wil, niet heeft kunnen vervullen.
2° au psychiatre, pédopsychiatre ou au psychologue qui n'a pu effectuer sa mission, la personne à examiner ne s'étant pas rendue à sa convocation	2° aan de psychiater, de kinderpsychiater of de psycholoog die zijn opdracht niet heeft kunnen uitvoeren, omdat de te onderzoeken persoon geen gevolg heeft gegeven aan zijn oproeping
3° Si dans le cadre d'une expertise le psychiatre, le pédopsychiatre ou le psychologue doit recueillir des informations auprès de tierces personnes il est alloué, conformément aux taux horaires du chapitre X, une heure supplémentaire par personne avec un maximum de 3 heures.	3° Indien in het kader van een deskundig onderzoek door de psychiater, de kinderpsychiater of de psycholoog, inlichtingen dienen ingewonnen te worden bij derden, wordt overeenkomstig vastgestelde uurlonen van hoofdstuk X, één bijkomend uur per persoon toegekend met een maximum van 3 uur.
Section VI. - EXAMENS SPECIAUX	Afdeling VI. - BIJZONDERE ONDERZOEKEN
A. Il est alloué, dans le cadre d'un examen sur ordonnance d'exploration corporelle: 1° pour l'étude du dossier répressif : cette prestation est portée en compte en conscience selon les taux horaires prévus au chapitre X	A. Er wordt toegekend, in het kader van een onderzoek, op bevel van onderzoek aan het lichaam : 1° voor de studie van het strafdossier : deze prestatie wordt aangerekend in geweten tegen de uurlonen voorzien in hoofdstuk X
2° pour une anamnèse détaillée : cette prestation est portée en compte en conscience selon les taux horaires prévus au chapitre X	2° voor de gedetailleerde anamnese : deze prestatie wordt aangerekend in geweten tegen de uurlonen voorzien in hoofdstuk X
3° pour un examen médical général et exploration corporelle	3° voor een algemeen medisch onderzoek en onderzoek aan het lichaam
En cas d'utilisation d'un set d'agression sexuelle	229,61 Wanneer een set seksuele agressie wordt gebruikt
4° pour les prélèvements : par nature du prélèvement	23,51 4° voor de monsternemingen, per aard
5° pour l'examen des vêtements ou pièces à conviction * pour le premier objet	46,88 5° voor het onderzoek van kledingstukken of overtuigingsstukken : * voor het eerste voorwerp
* pour chacun des objets suivants	11,60 * voor ieder der volgende voorwerpen
6° pour la rédaction et l'élaboration du rapport : cette prestation est portée en compte en conscience selon les taux horaires prévus au chapitre IX	6° voor het opstellen en uitwerken van het verslag : deze prestatie wordt aangerekend in geweten tegen de uurlonen voorzien in hoofdstuk IX.
B. pour l'étude de radiographies, par personne radiographiée, il est alloué	B. Voor de studie van röntgenfoto's, per geröntgende persoon, wordt toegekend
C. il est alloué une augmentation de 50% aux spécialistes en médecine légale pour les prestations prévues au chapitre Ier section Ier A 1°,2°,5° et section II A 1°et 2°.	C. Een verhoging van 50 % wordt toegestaan aan de specialisten in de gerechtelijke geneeskunde voor de prestaties vermeld in hoofdstuk I afdeling I A 1°,2°,5° en afdeling II A 1° en 2°.

D. toutes les prestations non prévues au présent chapitre seront honorées suivant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité. L'expert indiquera dans son mémoire le numéro de la nomenclature correspondant à la prestation effectuée.

CHAPITRE II. - EXPERTISES TOXICOLOGIQUES

SECTION Ire. - DISPOSITIONS GENERALES

A. Sauf dans les cas exceptionnels à justifier, les honoraires couvrent tous les frais, notamment les réactifs, les photographies, les recherches bibliographiques, le matériel, l'archivage des pièces à conviction, la rédaction et la dactylographie du rapport. Les montants fixés sont ceux qui doivent être généralement appliqués, sauf si l'expert justifie dans l'exécution de sa mission, de difficultés particulières qui méritent des honoraires plus élevés. Pour l'application du présent chapitre, on entend par matières organiques des prélèvements d'origine humaine ou animale et, en général, la présence d'une matière organique abondante.

B. Pour les analyses ou des recherches spéciales non mentionnées dans le présent chapitre, les honoraires sont établis conformément aux taux horaires prévus au chapitre X.

C. Sauf les exceptions prévues, lorsqu'un même requisitoire entraîne la répétition des prestations indiquées au chapitre II de la section II, soit dans différents prélèvements d'un même cadavre, les honoraires des 2e, 3e, 4e opérations et suivantes seront ceux de la première diminués respectivement de 15, 30 et 50 pour cent.

D. si un collège d'experts toxicologues a été désigné, chaque expert porte ses propres prestations en compte. Pour la vérification en commun des résultats et l'élaboration du rapport, il est alloué à chaque expert

SECTION II HONORAires POUR LES EXPERTISES TOXICOLOGIQUES

Il est alloué :

1° pour l'examen descriptif des pièces à conviction mentionnées dans le requisitoire,

* pour le premier objet

D. Alle prestaties die niet in onderhavig hoofdstuk zijn voorzien, worden vergoed overeenkomstig de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. De deskundige zal op zijn kostenstaat het nummer van de nomenclatuur, dat overeenstemt met de verrichte prestatie vermelden.

HOOFDSTUK II. - TOXICOLOGISCHE EXPERTISES

AFDELING I. - ALGEMENE BEPALINGEN

A. Behalve in uitzonderlijke gevallen die moeten gerechtvaardigd worden, omvatten de honoraria alle kosten, in het bijzonder die voor de reagentia, foto's, de bibliografische opzoeken, de materialen, de archivering van de overtuigingsstukken en het opstellen en tikken van het verslag. De vastgestelde bedragen zijn deze welke normaal moeten worden toegepast, behalve wanneer de deskundige, in de uitoefening van zijn opdracht bijzondere moeilijkheden bij het uitvoeren verantwoordt, hetgeen hogere honoraria rechtvaardigt.

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder organisch materiaal monsters van menselijke en dierlijke oorsprong en in het algemeen alle materialen die grote hoeveelheden organische stoffen bevatten.

B. Voor de in het huidige hoofdstuk niet vermelde bijzondere ontledingen of opsporingen, worden de honoraria vastgesteld volgens de uurlonen van hoofdstuk X.

C. Behoudens de voorziene uitzonderingen, wanneer één enkele opdracht de herhaling van prestaties voorzien in hoofdstuk II van de afdeling II, hetzij op verschillende stalen van eenzelfde inbeslagname of op monsters van eenzelfde lijk, worden de honoraria voor de 2e, 3e, 4e en volgende prestaties respectievelijk verminderd met 15, 30 en 50 procent.

D. Wanneer een college van deskundigen-toxicologen aangesteld werd, brengt elke deskundige zijn eigen prestaties in rekening. Voor het gezamenlijk nazien van de resultaten en voor het opmaken van het verslag wordt x euro aan elke deskundige toegekend

AFDELING II HONORARIA VOOR TOXICOLOGISCHE EXPERTISEN

Er wordt toegekend :

1° voor het beschrijvend onderzoek van de in de opdracht vermelde overtuigingsstukken,

* voor het eerste stuk

* pour chacun des objets suivants	10,48	* voor ieder van de volgende stukken
2° pour la préparation des matières organiques afin de permettre les opérations ultérieures	84,62	2° voor de voorbereiding van organisch materiaal met het oog op de verdere bewerkingen
3° pour la minéralisation des matières organiques	180,13	3° voor de mineralisatie van organisch materiaal
4° pour le traitement des matières organiques afin d'en isoler les fractions pouvant contenir les toxiques organiques en vue de l'identification	233,14	4° voor de behandeling van organisch materiaal om er de fracties uit af te zonderen die organisch vergif zouden kunnen bevatten, met het oog op hun identificatie
5° a) pour la recherche d'un poison volatil déterminé dans les matières organiques	233,14	5° a) voor het opsporen van een bepaald vluchtig vergif in organisch materiaal
b) pour la recherche générale des poisons volatils dans les matières organiques	593,68	b) voor de algemene opsporing van vluchtig vergif in organisch materiaal
6° a) pour la recherche d'un toxique minéral déterminé	233,14	6° a) voor het opsporen van een bepaald mineraal vergif
b) pour la recherche générale des toxiques minéraux	593,68	b) voor de algemene opsporing van mineraal vergif
7° a) pour la recherche d'un toxique organique déterminé	233,14	7° a) voor het opsporen van een bepaald organisch vergif
b) pour la recherche générale de toxiques organiques. Cet honoraire ne peut être appliqué qu'une seule fois, quel que soit le nombre de prélèvements provenant d'un cadavre	1431,22	b) voor de algemene opsporing van organisch vergif. Dit honorarium mag slechts eenmaal worden aangerekend, ongeacht het aantal prelevenementen van eenzelfde lijk
8° pour le dosage d'un toxique minéral ou organique identifié par l'expert	180,13	8° voor het doseren van een door de deskundige geïdentificeerd mineraal of organisch vergif
9° pour le dosage de l'oxyde de carbone dans le sang	360,40	9° voor het bepalen van het koolmonoxide gehalte in het bloed
10° pour le dosage d'alcool : a) dans un échantillon de sang y compris l'étude du dossier et la détermination de l'alcoolémie au moment des faits b) s'il s'agit de sang post mortem	113,46	10° voor het bepalen van het alcoholgehalte : a) in een bloedstaal, inbegrepen het onderzoek van het dossier en het berekenen van het alcoholgehalte op het ogenblik van de feiten b) in postmortaal bloed
SECTION III. - HONORIARES POUR LA RECHERCHE DE STUPEFIANTS, D'HORMONES ET AUTRES SUBSTANCES		AFDELING III. - HONORARIA VOOR HET OPSPOREN VAN VERDOVENDE MIDDELEN, HORMONEN EN ANDERE STOFFEN
A. Il est alloué pour la recherche dans l'urine de substances visées par la législation sur les stupéfiants, tels que le cannabis, les opiacés et les dérivés morphinomimétiques, la cocaïne, les amines psychostimulantes et/ou anorexigènes, y compris leurs dérivés:		A. Er wordt toegekend voor het opsporen in urine van stoffen bedoeld door de wetgeving op de verdovende middelen, zoals cannabis, opiumhoudende stoffen en morfinomimetische derivaten, cocaïne, psychostimulerende en/of anorexogene amines, met inbegrip van hun derivaten :
1° par tests d'orientation immunochimiques pour un ensemble de 1 à 7 drogues	89,81	1° bij middel van oriënterende immunochemische testen voor de opsporing van 1 tot 7 verdovende middelen
2° pour la confirmation, si nécessaire, au moyen d'une détection spectrométrique pour l'ensemble de 1 à 4 drogues	287,33	2° voor de bevestiging, zo nodig, door middel van een spectrometrische detectie voor de opsporing van 1 tot 4 verdovende middelen

B. Il est alloué pour la recherche de substances ayant une action hormonale ou anti-hormonale, ou bêta-adrénergique ou à action stimulatrice de production, dans les matières organiques :	B. Er wordt toegekend, voor het opsporen van stoffen met hormonale of met anti-hormonale of met beta-adrenergische of met productiestimulerende werking in organisch materiaal :
1° au moyen d'un test immunochimique par échantillon, pour les 10 premiers	1° bij middel van een voorafgaande immunochemische test per groep van stoffen voor de eerste 10 stalen
à partir du 11° échantillon, par groupe de substances	35,95 vanaf het 11e staal per groep van stoffen
2° au moyen d'une technique de chromatographie couplée à une détection spectrométrique afin de confirmer une réaction immunochimique préliminaire positif : par échantillon et par groupe de substances	2° bij middel van een chromatografische techniek, gekoppeld aan een spectrometrische detectie, ter bevestiging van een voorafgaand positief immunochemische reactie : per staal en per groep van stoffen
3° au moyen d'une technique de chromatographie couplée à une détection spectrométrique : par échantillon et par groupe de substances. Dans ce dernier cas, ces groupes doivent être indiqués explicitement dans le réquisitoire	215,52 3° bij middel van chromatografische techniek, gekoppeld aan een spectrometrische detectie : per staal en per groep van stoffen. In dit laatste geval moeten deze groepen explicet in de vordering zijn aangegeven
Seuls les honoraires prévus aux 1° et 2° du présent article sont cumulables	287,33 Alleen de honoraria voorzien in 1° en 2° van dit artikel zijn cumuleerbaar.
C. Pour l'analyse de poudres ou d'autres formes pharmaceutiques, tel que le contenu de seringues, il est alloué :	C. Er wordt toegekend voor de ontleding van poeders of andere farmaceutische vormen, onder anderen de inhoud van spuiten :
1° pour l'examen descriptif des pièces à conviction mentionnées dans le réquisitoire : pour la première pièce	46,98 1° voor het beschrijvend onderzoek van de overtuigingsstukken vermeld in de vordering : voor het eerste overtuigingsstuk
pour chacune des pièces suivantes	11,63 voor elk van de volgende overtuigingsstukken
2° pour la préparation des échantillons en vue du traitement ultérieur : par échantillon et éventuellement par groupe de substances	16,15 2° voor de voorbereiding van de stalen met het oog op de verdere bewerkingen : per staal en per groep van stoffen
3° pour la recherche des toxines : par échantillon et par groupe de substances	215,52 3° voor het opsporen van vergif : per staal en per groep van stoffen
4° pour le dosage des toxiques identifiés, à la condition que celui-ci ait été ordonné expressément par le magistrat requérant : par échantillon et par groupe de substances	215,52 4° voor het doseren van het geïdentificeerde vergif op voorwaarde dat dit uitdrukkelijk aangevraagd werd door de vorderende magistraat : per staal en per groep van stoffen
La dégressivité prévue au chapitre II section I n'est pas applicable au point B, 2° et 3° ni au point C, 2° et 4°.	De degressieve tarivering, zoals voorzien in hoofdstuk II afdeling I is niet van toepassing op punt B 21, 2° en 3°, noch op punt C, 2° en 4°.
SECTION IV. - ANALYSES SANGUINES ET SALIVAIRES CONCERNANT DES DROGUES EN MATIERE DE CIRCULATION ROUTIERE	AFDELING IV. - BLOED- EN SPEEKSELANALYSES MET BETrekking TOT DRUGS IN HET VERKEER
A. Analyses sanguines	A. bloedanalyses
La détermination quantitative dans le sang des substances qui tombent sous la législation 'conduite sous l'influence de drogues' de même que l'isolement des fractions qui contiennent ces substances : - confirmation d'une classe de stupéfiants.	Het kwantitatief bepalen in bloed van de stoffen die vallen onder de wetgeving 'drugs in verkeer' alsook het isoleren van de fracties die deze stoffen bevatten : 116,29 - bevestiging van één drugklasse.

- confirmation de deux classes de stupéfiants.		182,14 - bevestiging van twee drugklassen.
- confirmation de trois à quatre classes de stupéfiants.	263,16	- bevestiging van drie tot vier drugklassen.
B. Analyses salivaires		B. Speekselanalyses
La détermination quantitative dans la salive des substances qui tombent sous la législation 'conduite sous l'influence de drogues' de même que l'isolement des fractions qui contiennent ces substances :		Het kwantitatief bepalen in speeksel van de stoffen die vallen onder de wetgeving 'drugs in verkeer' alsook het isoleren van de fracties die deze stoffen bevatten :
- confirmation d'une classe de stupéfiants.	116,29	- bevestiging van één drugklasse.
- confirmation de deux classes de stupéfiants.	182,14	- bevestiging van twee drugklassen.
- confirmation de trois à quatre classes de stupéfiants.	263,16	- bevestiging van drie tot vier drugklassen.
CHAPITRE III. - EXPERTISES BALISTIQUES		HOOFDSTUK III. - BALLISTISCHE EXPERTISES
SECTION Ire. - TRAVAUX GENERAUX		AFDELING I. - ALGEMENE BEWERKINGEN
Il est alloué :		Er wordt toegekend :
I. pour l'examen complet d'une arme comprenant le démontage, le nettoyage, le remontage, la mensuration, le prélèvement des résidus de poudre et la vérification du fonctionnement	67,43	I. voor het volledig onderzoek van een wapen, daaronder begrepen het uiteennemen, schoonmaken, weer ineenzetten, meten, het opnemen van kruitresten en het nagaan van de werking
II. pour l'examen de l'ensemble des munitions d'un même calibre y compris les mensurations et l'identification de la marque	23,96	II. voor het onderzoek van het geheel van de munitie van een zelfde kaliber, daaronder begrepen het meten en de identificatie van het merk
III. pour l'examen de projectiles tirés, y compris les mensurations et les identifications de toute nature, notamment celle de la munition :		III. voor het onderzoek van afgevuurde projectielen, daaronder begrepen het meten en de identificaties van alle aard inzonderheid die van de munitie :
- pour le ou les projectiles provenant d'une première cartouche	57,78	- voor het projectiel of projectielen afkomstig van het eerste patroon
- pour le ou les projectiles provenant de chaque cartouche suivante	24,99	- voor het projectiel of de projectielen van iedere volgende patroon
IV. pour l'examen de douilles tirées, y compris les mensurations et les identifications de toute nature, notamment celle de la munition :		IV. voor het onderzoek van afgevuurde hulzen, daaronder begrepen het meten en de identificaties van alle aard inzonderheid die van de munitie :
- pour la première douille	10,94	- voor de eerste huls
- pour chacune des douilles suivantes	4,64	- voor iedere volgende huls
V. pour l'examen de vêtements, y compris l'examen macroscopique et microscopique, le relevé des traces de projectiles, de brûlures, de fumée et les incrustations de poudre : - pour le premier vêtement	31,31	V. voor het onderzoek van kledingstukken, daaronder begrepen het macroscopisch en microscopisch onderzoek, het opnemen van de kogelsporen, van de verbranding, van de rooksporen en de kruitincrustaties : - voor het eerste kledingstuk
- pour chacun des vêtements suivants et ce par personne	10,94	- voor ieder volgend kledingstuk en dit per persoon
VI. pour la détermination par des expériences de tir, de la puissance, de la justesse et de la précision d'une	41,67	VI. voor de bepaling door middel van schietproeven van de kracht, van de juistheid en de

arme utilisée, y compris la fourniture des munitions et des cibles de toute nature, par arme : - pour la puissance	precisie van een gebruikt wapen, daaronder begrepen het leveren van de munitie en de schietstijven van alle aard, per wapen : - voor de kracht
- pour la justesse et la précision	20,90 - voor de juistheid en de precisie
VII. pour l'étude et le relevé des trajectoires dans l'espace, y compris les mensurations, quel que soit le nombre d'armes utilisées: - pour la première trajectoire	VII. voor de studie en het opnemen van de kogelbanen in de ruimte, daaronder begrepen de opmetingen ongeacht het aantal gebruikte wapens : - voor de eerste kogelbaan
- pour chacune des trajectoires supplémentaires	16,72 - voor iedere bijkomende kogelbaan
VIII. pour la détermination par des expériences de tir d'une distance de tir y compris la fourniture des munitions et cible de toute nature et l'analyse des résultats :	VIII. voor de bepaling van een schotafstand door schietproeven, daaronder begrepen het leveren van de munitie en de schietstijven van alle aard en de analyse van de resultaten :
a) s'il s'agit de munitions à projectile unique :	a) In geval van munitie met een enkel projectiel :
- pour la première distance de tir	54,82 - voor de eerste schotafstand
- pour chaque distance supplémentaire	15,65 - voor ieder bijkomende schot afstand
b) s'il s'agit de munitions à projectiles multiples :	b) In geval van munitie met meervoudige projectielen :
- pour la première distance de tir	78,31 - voor de eerste schotafstand
- pour chaque distance supplémentaire	23,48 - voor ieder bijkomende schotafstand
SECTION II. - TRAVAUX SPECIAUX EN VUE DE L'IDENTIFICATION DES ARMES UTILISEES	AFDELING II. - BIJZONDERE BEWERKINGEN MET HET OOG OP DE IDENTIFICATIE VAN DE GEBRUIKTE WAPENS
Il est alloué :	Er wordt toegekend :
I. pour les recherches d'identification du type et de la marque d'une arme utilisée, si celle-ci n'est pas produite : par l'examen des caractéristiques mécaniques relevées sur les douilles et/ou projectiles, par arme à identifier, tous les travaux et frais compris	I. voor de opsporingen ter identificatie van het type en het merk van een gebruikt wapen, indien dit wapen niet aanwezig is. Door het onderzoek van de opgenomen mechanische kenmerken op de hulzen en/of op de projectielen per te identificeren wapen; alle bewerkingen en onkosten zijn in dit bedrag begrepen
II. pour les recherches d'identification d'armes litigieuses:	II. voor de opsporingen ter identificatie van wapens waarover betwisting bestaat : a) voor het schieten met het oog op het bekomen van vergelijkingshulzen en projectielen, daaronder begrepen het leveren van munitie : per litigieus wapen
a) pour des tirs en vue de l'obtention de douilles et projectiles de comparaison y compris la fourniture des munitions, par arme litigieuse	31,31 b) voor de eigenlijke identificatie, daaronder begrepen het vergelijkend microscopisch onderzoek en het opsporen van de al dan niet overeenstemmende kenmerken tussen de litigieuze elementen en de vergelijkingselementen :
b) pour l'identification proprement dite, comprenant l'examen microscopique comparatif et la recherche des caractéristiques concordantes ou non entre les éléments de comparaison, pour chaque projectile litigieux :	- voor de eerste huls met betrekking tot litigieus wapen
- pour la première douille se rapportant à une arme litigieuse	70,48 35,24 - voor iedere volgende huls
- pour chacune des douilles suivantes	c) voor de identificatie door ontwikkeling op tinnen blad : per litigieus projectiel
c) pour l'identification par développement sur feuille d'étain : par projectile litigieux	78,31

d) pour apporter la preuve de l'identification positive	d) met het oog op de voorlegging van het positief identificatiebewijs:
- par micro-comparaison, c'âd juxtaposition sur une seule microphotographie d'un élément litigieux et d'un élément de comparaison	3,97 door microvergelijking, d.w.z. juxtapositie op een enkele microfoto van een litigieus element en een vergelijkingselement
- par découpage et superposition manuelle de deux microphotographies (élément de comparaison et élément litigieux)	39,15 - door uitsnijding en manuele bedekking van twee microfoto's (vergelijkingselement en betwist element)
- par traçage des caractéristiques communes sur deux microphotographies (élément de comparaison et élément litigieux)	46,98 - door aftrekking van de gemeenschappelijke kenmerken op twee microfoto's (vergelijkingselement en litigieus gegeven)
Il ne sera attribué qu'une seule allocation par arme identifiée, quel que soit le nombre de microphotographies. Les microphotographies peuvent toutefois être portées en compte.	Er zal maar één enkele vergoeding toegekend worden per geïdentificeerd wapen, ongeacht het aantal geleverde microfoto's. De microfoto's mogen echter worden meegerekend.
Les frais accessoires sont établis séparément.	De bijkomende kosten worden afzonderlijk geregeld.
CHAPITRE IV. - ANALYSE GÉNÉTIQUE	HOOFDSTUK IV. - GENETISCHE ANALYSE
SECTION 1. – EXAMEN DE PIECES A CONVICTION ET PRELEVEMENT D'ECHANTILLONS	AFDELING 1. – ONDERZOEK VAN OVERTUIGINGSSTUKKEN EN STAALNAME
4§1 Pour l'examen descriptif des pièces à conviction mentionnées dans le réquisitoire, il est alloué :	4§1 Voor het beschrijvend onderzoek van overtuigingsstukken vermeld in de vordering wordt toegekend: :
- pour le premier objet	31,28 - voor het eerste stuk
- pour chacun des objets suivants	10,43 - voor ieder der volgende stukken
SECTION 2. – TESTS PRELIMINAIRES	AFDELING 2. – VOORAFGAANDELIJKE TESTEN
5§1 Pour l'examen de la pièce à conviction afin de connaître la nature de la trace biologique, il est alloué :	5§1 Voor het onderzoek van het overtuigingsstuk teneinde de aard van het biologisch spoor vast te stellen wordt toegekend:
§2. Les tests préliminaires peuvent être effectués, si nécessaire, sur chaque trace présente sur la pièce à conviction afin de déterminer celle qui est susceptible de donner les meilleurs résultats d'analyse.	§2. De voorafgaande tests kunnen, zo nodig, verricht worden op ieder spoor aanwezig op het overtuigingsstuk, teneinde vast te stellen welke het meest geschikte is om het beste onderzoeksresultaat te bekomen.
Les honoraires pour les tests, à partir de la deuxième trace, sont alloués comme suit :	De honoraria voor de tests vanaf het tweede en volgende sporen worden vastgesteld als volgt :
§ 3. Les tests préliminaires comportent, selon les cas, la recherche de sang et la détermination de son origine, de sperme et l'examen microscopique des spermatozoïdes, de salive, d'urine et de matières fécales.	§ 3. Deze testen omvatten, naargelang het geval, het opsporen van bloed en de vaststelling van zijn aard, van sperma en het microscopisch onderzoek van spermatozoïden, van speeksel, van urine en van fecale stoffen.
SECTION 3. - EXTRACTION ET QUANTIFICATION D'ADN	AFDELING 3. - EXTRACTIE EN KWANTIFICATIE VAN DNA
6§1 Pour l'extraction et le dosage de l'ADN, il est	51,08 6§1 Voor de extractie en het doseren van DNA

alloué par échantillon :

§ 2. Pour l'extraction des os, des dents et pour l'extraction différentielle (sperme et cellules épithéliales), le montant est augmenté de :

§ 3. Si la qualité et la quantité de l'ADN extrait ne permettent pas d'obtenir un résultat, l'examen ne sera pas poursuivi.

Si la quantité d'ADN quantifié est inférieure à 6 picogrammes/microlitre, l'examen ne peut être poursuivi.

Par dérogation à l'alinéa 2, l'autorité requérante peut faire poursuivre l'examen, compte tenu des éléments concrets du dossier répressif.

SECTION 4. - ANALYSE GENETIQUE

7§1. Pour chaque analyse génétique d'un échantillon, il est alloué :

Ce montant ne sera porté en compte qu'une seule fois par pièce à conviction sauf si le réquisitoire ordonne explicitement que plusieurs ou toutes traces d'une même pièce à conviction soient analysées.

Si seul le profil d'ADN mitochondrial est demandé, cela doit être spécifié dans le réquisitoire.

§ 2. Dans le cas d'une analyse extrêmement urgente, le montant de l'article 7, § 1er, sera augmenté de 65 %.

Ce montant ne peut être alloué que si le réquisitoire mentionne explicitement que les résultats doivent être disponibles dans les deux jours ouvrables suivant le jour de la réception conjointe du réquisitoire et des pièces à conviction.

§3. Si en plus du profil génétique, un profil du chromosome Y est nécessaire, il sera alloué

§4. Si en plus du profil génétique, une analyse d'ADN mitochondrial est nécessaire, il sera alloué :

Cette analyse complémentaire visée aux paragraphes 3 et 4 doit être mentionnée explicitement dans le réquisitoire.

Ce montant ne sera porté en compte qu'une seule fois par pièce à conviction sauf si le réquisitoire ordonne explicitement que plusieurs ou toutes traces d'une même pièce à conviction soient analysées.

wordt per staal toegekend :

§2. Voor de extractie van beenderen, tanden en de differentiële extractie van spermacellen en epithelialen wordt het bedrag verhoogd met

74,01 § 3. Indien de kwaliteit en de hoeveelheid geëxtraheerde DNA niet toelaten een resultaat te bekomen, zal het onderzoek niet verder worden uitgevoerd.

Indien de hoeveelheid gekwantificeerd DNA minder bedraagt dan 6 picogram/microliter kan het onderzoek niet worden verdergezet.

In afwijking van het tweede lid kan de vorderende overheid het onderzoek verder laten uitvoeren rekening houdend met de concrete elementen van het strafdossier.

AFDELING 4. - GENETISCH ONDERZOEK

7§1. Voor elk genetisch onderzoek van een staal wordt toegekend :

Dit bedrag zal slechts éénmaal per overtuigingsstuk worden aangerekend, behalve wanneer de vordering uitdrukkelijk opdraagt dat meerdere of alle sporen op eenzelfde overtuigingsstuk moeten worden onderzocht.

Indien enkel het mitochondriaal DNA-profiel wordt gevraagd, dan dient dit in de vordering te worden gespecificeerd.

§ 2. Indien een analyse bij hoogdringendheid dient te gebeuren wordt het bedrag van artikel 7, § 1, verhoogd met 65 %.

Dit bedrag kan enkel worden toegekend indien de vordering uitdrukkelijk vermeldt dat de resultaten beschikbaar moeten zijn binnen de twee werkdagen volgend op de dag van de gezamenlijke ontvangst van de vordering en de overtuigingsstukken.

§3. Indien bovenop het genetisch profiel een Y-chromosoom profiel noodzakelijk is, zal worden toegekend

202,23 150,12 **§4.** Indien bovenop het genetisch profiel een mitochondriale DNA-analyse noodzakelijk is, zal worden toegekend :

Deze bijkomende analyse vermeld in de paragrafen 3 en 4 dient uitdrukkelijk te worden vermeld in de vordering.

Dit bedrag zal slechts éénmaal per overtuigingsstuk worden aangerekend, behalve wanneer de vordering uitdrukkelijk opdraagt dat meerdere of alle sporen op eenzelfde overtuigingsstuk moeten worden onderzocht.

232,47

SECTION 5. - ETABLISSEMENT D'UN PROFIL GENETIQUE D'UNE PERSONNE

Art. 8. Pour l'établissement d'un profil génétique d'une personne dans le cadre d'une enquête pénale, il est alloué :

1° Pour établir le profil génétique d'une personne :
Sans préjudice des dispositions de l'article 3, ce prix n'inclut pas la comparaison du profil génétique de la personne avec des traces.

2° Si en plus du profil génétique, un profil du chromosome Y est nécessaire, il sera alloué :
Cette analyse complémentaire doit être mentionnée explicitement dans le réquisitoire.

3° Si en plus du profil génétique, une analyse d'ADN mitochondrial est nécessaire, il sera alloué :
Cette analyse complémentaire doit être mentionnée explicitement dans le réquisitoire.

4° Dans le cas d'une analyse extrêmement urgente, le montant visé au 1°, sera augmenté de 400 %.

Ce montant ne peut être alloué que si le réquisitoire mentionne explicitement que les résultats doivent être disponibles dans les 24 heures suivant le jour de la réception conjointe du réquisitoire et des pièces à conviction.

CHAPITRE VI. - EXPERTISES EN MATIERE DE ROULAGE

A. Les honoraires des experts en roulage sont fixés forfaitairement, compte tenu de leur classement en groupes (catégories) et les caractéristiques des accidents.

On entend par « véhicules » le moyen de transport simple, tel que : la bicyclette, le cyclomoteur (moins de 50 cc), la motocyclette (plus de 49 cc), l'automobile, le tracteur, le tracteur agricole, le camion, le véhicule automobile de camping.

On entend par « véhicule en remorque » le véhicule articulé tel que : l'automobile + la remorque, le tracteur + la semi-remorque, le camion + la remorque ou l'outil agricole.

B. Les accidents de roulage dans lesquels sont impliqués des véhicules ou des véhicules en remorque sont divisés en catégories suivantes :

- Catégorie 1 : un véhicule ou un véhicule en remorque contre un obstacle fixe

AFDELING 5. - OPSTELLEN VAN EEN GENETISCH PROFIEL VAN EEN PERSOON

Art. 8. Voor het opstellen van een genetisch profiel van een persoon in het kader van een strafrechtelijk onderzoek, wordt toegekend :

1° Voor het opstellen van een genetisch profiel van een persoon :

Onverminderd het bepaalde in artikel 3 omvat deze prijs geen vergelijking van het genetische profiel van een persoon met sporen.

2° Indien bovenop het genetisch profiel een Y-chromosoom profiel noodzakelijk is, wordt toegekend :

Deze bijkomende analyse dient uitdrukkelijk te worden vermeld in de vordering.

3° Indien bovenop het genetisch profiel een mitochondriale DNA-analyse noodzakelijk is, wordt toegekend :

Deze bijkomende analyse dient uitdrukkelijk te worden vermeld in de vordering.

4° Indien een analyse bij hoogdringendheid dient te gebeuren wordt het bedrag bedoeld in de bepaling onder 1°, verhoogd met 400 %.

Dit bedrag kan enkel worden toegekend indien de vordering uitdrukkelijk meldt dat de resultaten beschikbaar moeten zijn binnen de 24 uur volgend op de dag van de gezamenlijke ontvangst van de vordering en de overtuigingsstukken.

HOOFDSTUK VI. - EXPERTISES INZAKE VERKEER

A. De honoraria van de verkeersdeskundigen worden forfaitair vastgesteld, rekening houdend met hun indeling in groepen en de aard van de ongevallen.

Onder "voertuig" dient verstaan te worden het enkelvoudig vervoermiddel zoals : de fiets, de bromfiets (minder dan 49 cc), de motorfiets (meer dan 49 cc), de automobiel, de tractor, de landbouwtractor, de vrachtwagen, de kampeerauto.

Onder "sleep" dient verstaan te worden het geleed voertuig zoals : de automobiel + aanhanger, de trekker + oplegger, de vrachtwagen + aanhanger of het landbouwwerktuig

B. De verkeersongevallen waarin voertuigen of sleepen betrokken zijn, worden ingedeeld in de volgende groepen :

- Groep 1 : een voertuig of een sleep tegen een vaste hindernis

<ul style="list-style-type: none"> - Catégorie 2 : un véhicule ou un véhicule en remorque contre un piéton, un cycliste ou un cyclomotoriste, un vélo contre un piéton - Catégorie 3 : un cyclomoteur contre un cyclomoteur; une motocyclette contre deux cyclistes ou deux cyclomotoristes; un véhicule, excepté un deux-roues contre deux cyclistes ou cyclomotoristes; un véhicule contre un véhicule excepté un deux-roues; un véhicule, excepté un deux-roues, contre un véhicule en remorque (véhicule de moins de 7 tonnes) - Catégorie 4 : trois véhicules entre eux, exceptés cyclistes ou cyclomotoristes; deux véhicules et un véhicule en remorque (véhicules de moins de 7 tonnes) entre eux; deux véhicules en remorque (véhicules de moins de 7 tonnes) entre eux - Catégorie 5 : les accidents de roulage exceptionnels tels que : un train, tram ou autobus contre un véhicule ou un véhicule en remorque (véhicule de + de 7 tonnes); les accidents en chaîne, les accidents d'avion.

C. Les prestations effectuées dans le cadre d'une expertise en matière d'accidents de roulage sont fixées forfaitairement comme suit :

13 heures pour ceux prévus dans la catégorie 1
 15 heures pour ceux prévus dans la catégorie 2
 22 heures pour ceux prévus dans la catégorie 3
 25 heures pour ceux prévus dans la catégorie 4

Les prestations effectuées dans le cadre des expertises telles que prévues à la catégorie 5 sont portées en compte en conscience.

Toutes ces prestations, portées en compte aux taux horaires prévus au chapitre X comprennent par exemple :

- la descente sur les lieux et la description de ceux-ci
- les constatations et mesurages effectués sur les lieux
- l'examen technique des véhicules
- la rédaction d'un pré-rapport
- l'étude du dossier
- la rédaction et la correction du rapport d'expertise
- l'établissement du dossier photographique avec commentaire
- le tracé d'un plan
- le dépôt du rapport d'expertise

D. En cas d'expertise contradictoire, l'expert peut compter 3 heures supplémentaires en conscience, (aux taux horaires prévus au chapitre X) par partie qui a participé effectivement à l'expertise, pour tous les travaux supplémentaires non prévus au point B de cette section, notamment les réunions, temps

<ul style="list-style-type: none"> - Groep 2 : een voertuig of een sleep tegen een voetganger, fietser of bromfietser, een fiets tegen een voetganger - Groep 3 : een motorfiets tegen een motorfiets; een motorfiets tegen twee fietsers of twee bromfietsers; een voertuig, uitgezonderd een tweewieler, tegen twee fietsers of bromfietsers; een voertuig tegen een voertuig uitgezonderd een tweewieler; een voertuig, uitgezonderd een tweewieler, tegen een sleep (voertuig minder dan 7 ton) - Groep 4 : drie voertuigen tegen elkaar, uitgezonderd fietsers of bromfietsers; twee voertuigen en een sleep (voertuig minder dan 7 ton) tegen elkaar; twee slepen (voertuig minder dan 7 ton) tegen elkaar

- Groep 5 : de uitzonderlijke verkeersongevallen zoals : een trein, tram of autobus tegen een voertuig of sleep (voertuig meer dan 7 ton); de kettingbotsingen; de vliegtuigongevallen

C. De prestaties verricht in het kader van een expertise inzake verkeer worden forfaitair vastgesteld op :

13 uren voor degenen voorzien in Groep 1
 15 uren voor degenen voorzien in Groep 2
 22 uren voor degenen voorzien in Groep 3
 25 uren voor degenen voorzien in Groep 4

De prestaties verricht in het kader van een deskundig onderzoek, zoals voorzien in groep 5, worden aangerekend in geweten.

Al deze prestaties, in rekening gebracht tegen de uurlonen voorzien in hoofdstuk X omvatten bijvoorbeeld :

- de afstapping ter plaatse en beschrijving ervan
- de vaststellingen en opmetingen ter plaatse
- het technisch onderzoek van de voertuigen
- het opstellen van een voorverslag
- de studie van het dossier
- het opstellen en het verbeteren van het deskundig verslag
- het opmaken van het fotografisch dossier met commentaar
- het opmaken van het plan
- het neerleggen van het deskundig verslag

D. Indien het deskundig onderzoek dient gevoerd te worden op tegenspraak, kan de deskundige in eer en geweten, drie supplementaire uren aanrekenen (volgens de voorziene uurlonen van hoofdstuk X) per partij die effectief heeft deelgenomen aan de expertiseverrichtingen, voor

nécessaire aux convocations des parties et au secrétariat.	alle bijkomende werkzaamheden die niet voorzien zijn in punt B van die afdeling, met name de vergaderingen, de voorbereidingen van de vergaderingen, de tijd noodzakelijk voor het bijeenroepen van de partijen en voor het secretariaat.
E. Les frais de déplacement, de dactylographie du rapport, de photographie et de photocopie sont portés en compte en application du chapitre X.	E. De verplaatsingskosten, de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën worden afzonderlijk in rekening gebracht met toepassing van hoofdstuk X.
F. Les factures et notes de frais se rapportant à l'intervention éventuelle de tiers auxquels l'expert a dû faire appel sont portées en compte dûment justifiées et acquittées, conformément au point C du chapitre XI.	F. De facturen en onkostennota's met betrekking tot de eventuele tussenkomst van derden waarop beroep werd gedaan, worden met de nodige verantwoording in rekening gebracht, overeenkomstig punt C van hoofdstuk XI.
CHAPITRE VII. EXPERTISES EN MATIÈRE DE FIBRES ET POILS	HOOFDSTUK VII. EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN
A. Pour l'examen descriptif et la conservation des pièces à conviction, il est alloué :	A. Voor het beschrijvend onderzoek en de bewaring van overtuigingsstukken wordt toegekend
- pour le premier objet	45,95 - voor het eerste voorwerp
- pour chacun des objets suivants	11,38 - voor ieder der volgende stukken
Pour les prélèvements et les examens préliminaires des fibres et poils sur les pièces à conviction (le même montant est alloué pour les prélèvements dans un véhicule), il est alloué :	Voor de monsternemingen en de voorbereidende opzoeken van vezels en haren op overtuigingsstukken (hetzelfde bedrag wordt 32,06 toegekend voor monsternemingen in een voertuig):
Ce montant représente notamment le coût des deux prestations suivantes:	Dit bedrag dekt inzonderheid de kostprijs van de volgende twee prestaties :
- le prélèvement des poils et des fibres sur les pièces à conviction au moyen d'une feuille transparente autocollante	- het afzonderen van vezels en haren op overtuigingsstukken bij middel van een zelfklevend doorschijnend blad
- l'examen préliminaire des prélèvements (examen au binoculaire) recherche, classification, sélection sur base d'un examen macroscopique de la couleur, la longueur et du diamètre; conservation des fibres et des cheveux échantillonnés, coût par feuillett transparent	10,39 - het voorbereidend onderzoek van de monsternemingen (binoculair onderzoek), onderzoek, classificatie, selectie op grond van een macroscopisch onderzoek van de kleur, de lengte en de doorsnede; bewaring van de vezels en de 10,12 haarmonters, per doorschijnend blad
B. Pour l'analyse microscopique, il est alloué :	B. Voor het microscopische onderzoek wordt toegekend :
Pour la détermination des caractéristiques morphologiques, telle que longueur, diamètre, couleur, taille, concentration et répartition des pigments (cheveu), structure de la moelle (cheveu), examen des particules délustrants (fibre), indication de tissage et fabrication de la fibre, caractéristiques de surface, etc... par échantillon	Voor de vaststelling van de morfologische karakteristieken, zoals lengte, doorsnede, kleur, concentratie en verdeling van de pigmenten (haar), structuur van het merg (haar), onderzoek van de ontglanzers (vezels), aanduiding van het weven en de fabricage van de vezel, 41,70 oppervlaktekarakteristieken enz. : per staal
C. Pour les analyses complémentaires, il est alloué :	C. Voor de bijkomende onderzoeken wordt toegekend :

1° pour l'examen macroscopique d'une empreinte d'écailler : par échantillon		1° macroscopisch onderzoek van een schubafdruk : per staal
2° mesure de l'indice médullaire : pour l'examen macroscopique : par échantillon	24,45	2° meting van de medullaire index : voor het macroscopisch onderzoek : per staal
3° analyse de la section d'une fibre/cheveux par microtomie : pour l'examen de caractéristiques morphologiques spécifiques : par échantillon	30.87	3° onderzoek van de doorsnede van een vezel/haar door middel van microtomie : onderzoek van de specifieke morfologische karakteristieken : per staal
4° microspectrométrie infra-rouge : pour la caractérisation des produits cosmétiques et la détermination de la composition chimique des fibres : par échantillon	62.34	4° infraroodmicrospectrometrie : voor de karakterisering van cosmetische producten en de bepaling van de chemische samenstelling van de vezels : per staal
5° microspectrométrie visible : pour l'analyse chimique des colorants capillaires et la mesure de la couleur des fibres : par échantillon	48,01	5° zichtbare microspectrometrie : voor het scheikundig onderzoek van capillaire kleurstoffen en de meting van de kleur van de vezels : per staal
6° microfluorimétrie : pour l'analyse de la fluorescence des fibres et des colorants des cheveux : par échantillon	48,01	6° microfluorimetrie : voor het onderzoek van de fluorescentie van vezels en van kleurstoffen voor haren : per staal
7° mesure de la biréfringence	32,71	7° meting van de dubbele breking
8° TLC : pour l'analyse chimique des colorants (cheveux et fibres), shampooing et autres produits capillaires : par échantillon	63,26	8° TLC : voor de scheikundige ontleding van de kleurstoffen (haren en vezels), shampoo en andere capillaire producten : per staal
9° mesure du point de fusion : pour le point de fusion caractéristique de la nature chimique des fibres : par échantillon	28,85	9° meting van het smeltpunt : voor het karakteristieke smeltpunt van de scheikundige aard van vezels : per staal
10° microscopie électronique : pour l'analyse de caractéristiques et d'altérations particulières	106,93	10° elektronenmicroscopie : voor het onderzoek van bijzondere kenmerken en misvormingen
CHAPITRE VIII. - CERTAINS TRAVAUX DE POLICE SCIENTIFIQUE		HOOFDSTUK VIII. - ZEKERE BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK
Il est alloué :		Er wordt toegekend :
I. pour la recherche d'empreintes sur place, par réquisitoire	31,31	I. voor het opsporen van afdrukken ter plaatse, per vordering
II. pour la prise d'empreintes digitales palmaires ou autres sur un cadavre	35,27	II. voor het nemen van vinger-, palm- of andere afdrukken op een lijk
III. pour les mêmes prises d'empreintes plus de trois jours après celui du décès	47,03	III. voor het nemen van dezelfde afdrukken meer dan drie dagen na de dag van het overlijden
IV. pour les mêmes prises d'empreintes en cas de régénération des pulpes digitales, les mêmes sommes augmentées de	35,27	IV. voor het nemen van dezelfde afdrukken na herstel van de vingertoppen, dezelfde bedragen verhoogd met
V. pour la comparaison des empreintes relevées avec les fiches papillaires des personnes nommément désignées dans le réquisitoire :	23,45	V. voor het vergelijken van de opgenomen afdrukken met de vingerafdrukken van personen met name aangeduid in de vordering :
a) pour chacune des premières comparaisons		a) voor ieder der eerste vergelijkingen
b) pour chacune des huit suivantes	12,47	b) voor ieder der volgende acht
c) pour chacune des suivantes, jusqu'à la cinquantième inclusivement	3,84	c) voor ieder der volgende, de vijftigste inbegrepen

d) pour chacune des suivantes, à partir de la cinquante et unième	d) voor ieder der volgende, vanaf de eenenvijftigste
VI. pour le repérage, le traçage et le numérotage à l'encre, sur les agrandissements, par identification	1,48 VI. voor het opsporen der kenmerken, tracing en nummering met inkt op de vergrotingen, per identificatie
VII. pour le moulage d'une empreinte de pas et l'analyse	47,03 VII. voor het afgietsel van een voetspoor en de ontleding
- par moulage supplémentaire	23,45 9,39 - per bijkomend afgietsel
VIII. pour la comparaison d'une empreinte de pied moulée, dessinée ou photographiée, avec des pieds, chaussettes, y compris la description de ceux-ci, pour chacune des trois premières comparaisons	25,02 VIII. voor het vergelijken van een afgietsel, tekening of foto van een voetspoor met voeten, schoenen, kousen of sokken, met inbegrip van de beschrijving ervan, voor de eerste drie vergelijkingen
- pour chacune des suivantes	9,39 - voor ieder der volgende
IX. pour la prise des empreintes d'effraction avec surmoulage	23,45 IX. voor het nemen van een afdruk van een spoor van braak met een tweede afgietsel
X. pour la comparaison d'une empreinte d'effraction avec des outils pour la comparaison avec chacun des trois premiers outils	23,45 X. voor het vergelijken van een afdruk van een spoor van braak met werktuigen, voor de vergelijking met ieder der eerste drie werktuigen
- pour la comparaison avec chacun des suivants	9,39 - voor de vergelijking met elk der volgenden
CHAPITRE IX. - EXPERTISES EN MATIÈRES DIVERSES	HOOFDSTUK IX. - EXPERTISES VAN VERSCHILLENDEN AARD
Les honoraires des chimistes, vétérinaires et experts en denrées alimentaires, sont fixés conformément au tarif établi en application de l'arrêté royal relatif aux rétributions visées à l'article 5 de la loi du 9 décembre 2004 portant financement de l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire. Ces honoraires comprennent tous les frais d'exécution des analyses, ainsi que ceux des fournitures nécessaires à celles-ci. Ils sont trouvables sur le site web de l'AFSCA www.afsca.be sous « législation de base ».	De honoraria van de scheikundigen, dierenartsen en deskundigen in eetwaren, worden vastgesteld overeenkomstig het tarief dat, in toepassing van het koninklijk besluit van 10 november 2005 betreffende retributies bepaald bij artikel 5 van de wet van 9 december 2004 houdende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, vastgesteld is. Deze honoraria omvatten alle kosten van uitvoering der ontledingen, alsook die van de ter zake noodzakelijke benodigheden. Ze zijn terug te vinden op de website van het FAVV www.favv.be onder “basiswetgeving”.
CHAPITRE X. PRESTATIONS NON PRÉVUES AU BARÈME	HOOFDSTUK X. - PRESTATIES DIE IN DE LOONSCHAAL NIET VOORZIEN ZIJN
Les prestations des experts non prévues au présent barème sont honorées selon les taux horaires suivants :	Voor de prestaties van deskundigen waarin deze loonschalen niet voorzien, gelden volgende uurlonen :
1° professeurs d'université ou chargés de cours	92,66 1° hoogleraren of docenten
2° spécialistes en médecine légale	80,99 2° specialisten in wetsgeneeskunde
3° experts porteurs d'un diplôme universitaire ou d'un diplôme délivré par un établissement d'enseignement supérieur de type long reconnu, réviseurs d'entreprise, experts comptable	70,64 3° deskundigen houder van een universitair diploma of van een diploma uitgereikt door een erkende instelling van hoger onderwijs van het lange type, bedrijfsrevisoren, accountants
4° autres experts	54,92 4° andere deskundigen
Les taux horaires ne peuvent être dépassés que dans des circonstances exceptionnelles et pour des raisons	De uurlonen kunnen slechts in uitzonderlijke omstandigheden en voor behoorlijk gegronde

dûment justifiées, sur proposition de l'autorité requérante et après accord du Ministre de la Justice. Les taux comprennent tous les frais généraux de l'expert, à l'exception des frais de déplacement, de dactylographie du rapport, de photographie et de photocopie pour lesquels les indemnités suivantes sont allouées :

a) déplacements: par kilomètre

Ce montant comprend les frais de voiture et le temps consacré aux déplacements.

b) Dactylographie : on entend par page dactylographiée 30 lignes de 60 caractères, espace compris. L'insertion de photo ne peut être comptabilisée.

Sont compris dans ce tarif : la relecture, le collationnement...

L'indemnité couvre la frappe originale ainsi que deux copies

c) photocopie : par pièce. Seules les annexes au rapport sont indemnisées

d) photographie : photos argentiques « couleur » et « noir et blanc »

format 9 x 13 et 10 x 15

format 13 x 18

photos numériques

Pour les expertises en matière de roulage, il est admis 10 photos par véhicule ainsi que 10 photos pour la vue des lieux.

Si l'expert fait établir un double de la photo pour ses archives, une indemnité supplémentaire et forfaitaire par photo peut être portée en compte. Ces photos ne doivent pas être jointes à l'état de frais et honoraires.

Les indemnités reprises ci-dessus s'entendent tous frais compris et notamment l'achat du film, le développement, le tirage, l'utilisation éventuelle d'un flash ainsi que l'amortissement du matériel.

Elles ne comprennent pas la T.V.A. que l'expert assujetti à cette taxe aura payée, mais dont il pourra récupérer le montant. Elles sont augmentées du taux de T.V.A. en vigueur pour les experts non assujettis à cette taxe.

Pour la mise en train préalable à la prise de microphotographies il est alloué :

redenen worden overschreden, zulks op voorstel van de verzoekende autoriteit en na akkoord van de Minister van Justitie.

Deze bedragen omvatten alle algemene onkosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingkosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën, waarvoor volgende vergoedingen worden toegekend :

0,5516 a) verplaatsingen : per kilometer

In dat bedrag zijn de wagenkosten en de duur van de verplaatsing begrepen.

b) typen : onder getypte bladzijde verstaat men dertig regels die zestig tekens bevatten, spaties inbegrepen.

Het invoegen van de foto's wordt bij de berekening niet in aanmerking genomen.

Zijn vervat in dit tarief : het herlezen, het collationeren...

De vergoeding geldt voor de originele versie alsmede voor twee afschriften

c) fotokopieën : per stuk. Enkel de bijlagen bij het verslag worden vergoed

d) fotograferen : Analoge kleurenfoto's en zwart-witfoto's

1,29 formaat 9 x 13 en 10 x 15

2,56 formaat 13 x 18

0,45 Digitale foto's

Voor de deskundige onderzoeken in verkeer zijn 10 foto's per voertuig alsook 10 foto's van de omstandigheden ter plaatse toegelaten.

Indien de deskundige ten behoeve van zijn archief van de foto een dubbel laat maken, kan een bijkomende vaste vergoeding per foto in rekening worden gebracht. Deze foto's moeten niet bij de staat van kosten en honoraria worden gevoegd.

In de hierboven bedoelde vergoedingen zijn alle kosten inbegrepen, inzonderheid die voor de aankoop van de film, het ontwikkelen en afdrukken van de foto's, het eventuele gebruik van een flitslicht en de afschrijving van het materieel.

De BTW die de daarvan onderworpen deskundige heeft betaald, is niet in die vergoeding begrepen, maar deze laatste kan het bedrag van die belasting terugvorderen. Voor de deskundigen die niet onderworpen zijn aan de BTW, worden de vergoedingen met de van toepassing zijnde BTW verhoogd.

Een vergoeding wordt verleend voor de werkzaamheden ter voorbereiding van het nemen

Cette indemnité est octroyée quel que soit le nombre d'éléments à photographier et de photos prises, sauf en ce qui concerne les examens balistiques où elle est allouée autant de fois qu'il y a d'armes à identifier. Les photos sont payées comme indiqué ci-dessus.

En cas d'utilisation de formats autres que ceux repris ci-dessus, les frais réellement exposés seront remboursés moyennant production de la facture.

CHAPITRE XI. - DISPOSITIONS GÉNÉRALES

A. Descente sur les lieux.

Il est alloué, pour une descente sur les lieux et la description de ceux-ci, sur réquisitoire du parquet, du juge d'instruction ou de la police à la demande du parquet, l'assistance aux perquisitions, les enquêtes et interrogatoires, la recherche de traces et de taches

Chacune des heures au-delà de la première sera rémunérée selon le taux horaire prévu au chapitre X.

B. Les frais administratifs d'envoi de correspondance résultant du caractère contradictoire d'un jugement ou d'une ordonnance, régi par les articles 962 à 992 du Code judiciaire, auxquels les experts peuvent être confrontés leur sont remboursés.

Il est alloué pour :

- une lettre recommandée
- une lettre par envoi normal
- l'envoi du rapport préliminaire
- l'envoi du rapport définitif

Une copie de la correspondance concernée doit être jointe au rapport d'expertise.

C. L'utilisation d'un logiciel informatique ainsi que l'appel à l'aide de tiers pour certaines prestations, notamment simulations sur ordinateur, relevé de voiries, plans par géomètre...., ne peuvent donner lieu à une indemnisation.

Une dérogation en ce qui concerne l'appel à l'aide de tiers pourra être envisagée, si le réquisitoire a expressément spécifié qu'il peut être fait appel à des tiers pour effectuer certains travaux, ceux-ci étant précisément décrits dans le réquisitoire et dans le rapport.

L'expert fera l'avance des frais et prouvera le paiement de ceux-ci moyennant production de la facture et la copie du virement vers le compte du sapiteur.

van microfoto's :

De vergoeding wordt verleend zonder rekening te houden met het aantal te fotograferen elementen, noch met het aantal genomen foto's, behalve in verband met de ballistische onderzoeken waar zij wordt toegekend naar verhouding van het aantal te identificeren wapens. De foto's worden betaald op de hierboven omschreven wijze

Wanneer andere formaten dan de hierboven vermelde zijn aangewend, worden de werkelijke gedragen kosten tegen overlegging van de factuur terugbetaald.

HOOFDSTUK XI. - ALGEMENE BEPALINGEN

A. Afstapping ter plaatse.

Voor een plaatsopneming en beschrijving ervan, op vordering van het parket, van de onderzoeksrechter of de politie op vraag van het parket, deelneming aan opsporingen, onderzoeken en ondervragingen, voor het opzoeken van sporen en vlekken, wordt x euro toegekend

58,75

Ieder bijkomend uur wordt vergoed overeenkomstig het uurtarief voorzien in hoofdstuk X

B. De administratieve verzendingskosten ingevolge het tegensprekelijk karakter van een vonnis of beschikking, gereeld door de artikelen 962 tot 992 van het Gerechtelijk Wetboek, worden aan de deskundigen die deze uitgaven deden, terugbetaald.

Er wordt toegekend voor :

8,42 - een aangetekende brief

3,55 - een gewone brief

3,55 - de verzending van een voorafgaand verslag

3,55 - de verzending van een definitief verslag

Een kopie van de betrokken briefwisseling dient gevoegd te worden bij het deskundig verslag

C. De deskundigen die een beroep doen op derden, hetzij om computersimulaties te maken door middel van computer-software, hetzij om een overzicht van de wegen of een plan op te stellen...., geeft geen recht op een vergoeding. Ingeval in de vordering uitdrukkelijk is bepaald dat een beroep kan worden gedaan op derden voor bepaalde werkzaamheden, die bovendien nauwkeurig zijn omschreven, kan een afwijking van dat beginsel in overweging worden genomen. De deskundige schiet de kosten voor en zal deze kunnen terugvorderen op overlegging van de factuur vergezeld van een kopie van het betalingsbewijs.

D. Sauf les exceptions prévues, les honoraires repris au barème dans le présent arrêté couvrent tous les travaux et frais des experts, notamment les rapports, le salaire des aides, les frais de dactylographie et les frais de correspondance à l'exception de l'article 46.

E. Quand un CD, DVD ou tout autre support magnétique est joint au rapport, il est alloué par support :

SECTION II. – TRADUCTEURS/INTERPRETES

TRADUCTEURS

1 – tarif de base par ligne vers langue à logogrammes

2, 1° tarif de base par mot néerlandais - français

2, 2° tarif de base par mot finnois, letton, estonien, slovène, lituanien, albanais, maltais, hébreu, tibétain, langues turques et langues roms

2, 3° tarif de base autres langues

INTERPRÈTES

4 tarif de base prestation

Indemnité kilométrique

temps d'attente

SECTION IV. - JURES

Siégé

Pas siégé

SECTION V. - TEMOINS

Témoins

Témoins experts

SECTION VI. - AUTRES

Transport des dépouilles mortelles :

Kilomètre supplémentaire parcouru depuis 16 km

Usage d'une salle d'autopsie :

Pour usage d'une salle d'autopsie :

Pour une salle pourvue de tous les équipements

Utilisation de la morgue : Journellement

Serruriers : ouverture d'une porte

D. Behoudens de voorziene uitzonderingen, dekken de in dit besluit vastgestelde honoraria alle werkzaamheden en kosten van de deskundigen, namelijk het verslag, het loon van de helpers, kosten voor het typen en correspondentiekosten uitgezonderd deze vermeld in artikel 46.

E. Wanneer een CD, DVD of andere informatiedrager is toegevoegd aan het verslag 3,68 wordt er per drager toegekend :

AFDELING II. – VERTALERS/TOLKEN

VERTALERS

0,99 1–basistarief per regel naar logogrammentaal

0,062 2, 1° –basistarief per woord Nederlands - Frans

2, 2° basistarief per woord Fins, Lets, Ests, Sloveens, Litouws, Albanees, Maltees,

0,097 Hebreeuws, Tibetaans, Turkse talen en RomataLEN

0,085 2, 3° basistarief andere talen

TOLKEN

49,99 4 basistarief prestatie

0,5516 kilometervergoeding

35,42 wachttijd

AFDELING IV. - GEZWORENEN

46,21 Gezeteld

11,40 Geen zitting

AFDELING V. - GETUIGEN

18,03 Getuigen

55,58 Getuigen deskundigen

AFDELING VI. - ANDEREN

124,80 **Vervoer van stoffelijke overschotten** :

1,23 Bijkomende kilometervergoeding vanaf 16 km

Gebruik van autopsiezalen :

88,41 Voor gebruik van een autopsiezaal

Voor een meer uitgeruste zaal met alle voorzieningen

194,51 **Gebruik van een mortuarium** : Per dag

17,67 **Slotmakers** : Openen van een deur

Organismes bancaires :	
Simple identification	
Forfait par compte bancaire (informations détaillées, historique et documents)	
Plongeurs, scaphandriers et maîtres-chiens	
Portraits-robots (horaire)	
Médiateur agréé :	
Horaire (vingt heures max. par médiation)	
Indemnité forfaitaire	
Conseiller technique (pas expert ou ouvrier):	
Horaire (vingt heures maximum)	
Indemnité forfaitaire	
Dépenses extraordinaires : montant maximal sans autorisation du ministre	
Frais de conservation	
Commissions rogatoires internationales : montant maximal sans autorisation du ministre	
Indemnité imposée par le juge à chaque condamné	
SECTION III. - HUISSIERS	
Huissiers de justice : indexation des montants de l'AR du 23/8/15	
Somme forfaitaire (art. 1 ^{er}) pour citation / signification même adresse	
Traduction par page suivant le tarif des traducteurs	
Signification d'un acte d'opposition à une condamnation pénale et autres (art. 3)	
Indemnités de déplacement conformément à la circulaire 223 du 17/4/14	

Bankinstellingen :	
Eenvoudige identificatie	
gratis	
Forfaitair bedrag bij bankrekening (gedetailleerde informatie, historiek en documenten)	
24,52	
Duikers, helmduikers en hondengeleiders	
36,05	
Robotfoto's (uurloon)	
36,05	
Erkende bemiddelaars :	
49,03	
ereloon per uur (ten belope van max. twintig uur)	
61,30	
forfaitaire vergoeding per bemiddeling	
Technische raadgever (geen deskundige of werkman):	
49,03	
ereloon per uur (ten belope van max. twintig uur)	
61,30	
forfaitaire vergoeding voor de gemaakte kosten	
Buitengewone uitgaven : maximum bedrag zonder toestemming minister	
3064,64	
Bewaringskosten	
612,93	
Internationale rogatoire commissies : maximum bedrag zonder toestemming minister	
3064,64	
Verplichte vergoeding opgelegd door de rechter aan iedere veroordeelde	
54,76	
AFDELING III. - GERECHTSDEURWAARDERS	
Gerechtsdeurwaarders : indexering van de bedragen in het KB van 23/8/15	
Forfaitair bedrag (art. 1) voor dagvaarding/betekening op hetzelfde adres	
19,47	
Vertaling per bladzijde te berekenen volgens tarief * vertalers	
25,96	
Betekening van een akte van verzet tegen een veroordeling tot straf en andere (art. 3)	
Verplaatsingskosten volgens omzendbrief 223 dd. 17/4/14	

Déplacement
Arrondissement judiciaire de FLANDRE OCCIDENTALE
Section de Bruges
Section de Courtrai
Section de Furnes
Section d'Ypres
Arrondissement judiciaire de FLANDRE ORIENTALE
Section de Gand
Section de Termonde
Section d'Audenarde

Verplaatsing
Gerechtelijk arrondissement WEST-VLAANDEREN
Afdeling Brugge
3,66
Afdeling Kortrijk
2,41
Afdeling Veurne
2,93
Afdeling Ieper
4,67
Gerechtelijk arrondissement OOST-VLAANDEREN
Afdeling Gent
2,93
Afdeling Dendermonde
2,41
Afdeling Oudenaarde
3,26

Arrondissement judiciaire d'ANVERS	
Section d'Anvers	
Section de Malines	
Section de Turnhout	
Arrondissement judiciaire du LIMBOURG	
Section de Hasselt	
Section de Tongres	
Arrondissement judiciaire de LOUVAIN	
Arrondissement judiciaire de BRUXELLES	
Arrondissement judiciaire de BRABANT WALLON	
Arrondissement judiciaire d'EUPEN	
Arrondissement judiciaire de LIÈGE	
Section de Liège	
Section de Verviers	
Section de Huy	
Arrondissement judiciaire de NAMUR	
Section de Namur	
Section de Dinant	
Arrondissement judiciaire du LUXEMBOURG	
Section de Marche-en-Famenne	
Section de Neufchâteau	
Section d'Arlon	
Arrondissement judiciaire du HAINAUT	
Section de Mons	
Section de Tournai	
Section de Charleroi	

Gerechtelijk arrondissement ANTWERPEN	
2,23	Afdeling Antwerpen
2,58	Afdeling Mechelen
2,58	Afdeling Turnhout
Gerechtelijk arrondissement LIMBURG	
2,93	Afdeling Hasselt
3,11	Afdeling Tongeren
Gerechtelijk arrondissement LEUVEN	
Gerechtelijk arrondissement BRUSSEL	
Gerechtelijk arrondissement WAALS-BRABANT	
Gerechtelijk arrondissement EUPEN	
Gerechtelijk arrondissement LUIK	
2,23	Afdeling Luik
3,66	Afdeling Verviers
5,53	Afdeling Hoei
Gerechtelijk arrondissement NAMEN	
3,48	Afdeling Namen
8,22	Afdeling Dinant
Gerechtelijk arrondissement LUXEMBURG	
10,32	Afdeling Marche-en-famenne
6,09	Afdeling Neufchâteau
3,66	Afdeling Aarlen
Gerechtelijk arrondissement HENEGOUWEN	
2,93	Afdeling Bergen
2,23	Afdeling Doornik
2,23	Afdeling Charleroi